

Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych

Jakub Szprot, ICM UW

Konferencja Grupy Krajowej DSpace Polska: Transformacja Otwartych Repozytoriów Naukowych
19 maja 2025, Zakopane

Platforma Otwartej Nauki w ICM UW

Kompleksowe rozwiązania dla otwartej nauki:

- Na poziomie krajowym: rozwiązania dla całego środowiska naukowego
- Na poziomie europejskim: współtworzenie europejskiej infrastruktury otwartej nauki, w szczególności OpenAIRE i EOSC

Publikacje naukowe i dane badawcze

Obszary działania:

- Infrastruktura, oprogramowanie
- Zasoby, usługi i narzędzia
- Działania edukacyjne i szkoleniowe
- Prace eksperckie

Serwisy Platformy Otwartej Nauki - publikacje naukowe i dane badawcze

Biblioteka Nauki

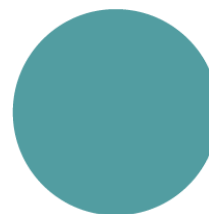

**Repozytorium Otwartych
Publikacji Naukowych**

RepOD

Repozytorium Otwartych Danych

DANE BADAWCZE UW
R E P O Z Y T O R I U M

RDS

Repozytorium
Danych Społecznych

MX-RDR

Macromolecular Xtallography
Raw Data Repository

Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych - geneza, historia, stan obecny

<https://open.icm.edu.pl/>

Działające od 2011 roku ogólnopolskie repozytorium otwartych publikacji deponowanych i udostępnianych przez ich autorów, oparte o oprogramowanie DSpace

2011 - 2024: Repozytorium Centrum Otwartej Nauki (CeON)

2024: Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych OPEN

Ok. 24 000 otwartych publikacji pełnotekstowych (artykuły, książki, rozdziały z prac zbiorowych, doktoraty, materiały konferencyjne, raporty, inne publikacje)

Kolekcje 17 polskich instytucji naukowych

Ponad 200 000 pobrań plików w 2024 roku

Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych - specyfika

Dostępne bezpłatnie dla wszystkich polskich naukowców, ze wszystkich dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz wszystkich instytucji

Możliwość bezpłatnego tworzenia kolekcji instytucjonalnych

Otwarty dostęp do wszystkich zasobów w wersji pełnotekstowej

Szerokie wykorzystanie i promocja otwartych licencji (ponad 70% publikacji udostępnionych na licencjach CC)

Kontrola deponowanych publikacji i ich metadanych przez redaktorów repozytorium

Dobra widoczność publikacji w ogólnych i specjalistycznych wyszukiwarkach oraz agregatorach

Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych - oprogramowanie

Obecna wersja oprogramowania OPEN: **DSpace 7.5** ze zmianami wprowadzonymi przez programistów ICM UW

Najważniejsze założenia techniczne:

- Zmiany wprowadzone w postaci oddzielnego motywu (custom theme)
- Brak głębokich modyfikacji rdzenia DSpace – zachowana pełna kompatybilność z oficjalną wersją
- Selektywne dołączenie wybranych zmian (tzw. *cherry-picking* commitów z nowszych niż 7.5 wersji)

Efekty:

- Możliwość bezproblemowych aktualizacji
- Niezależność funkcjonalna i wizualna repozytorium
- Utrzymanie wysokiej stabilności systemu

DSPACE - nowa struktura interfejsu

Udoskonalenia w interfejsie użytkownika:

- Nowa strona główna repozytorium: własny układ, nowoczesne komponenty Angular
- Karuzela kolekcji instytucjonalnych, z automatycznym sortowaniem wg liczby publikacji
- Menu boczne z pełną listą opcji przeglądania
- Możliwość rozwijania i zwijania filtrów fasetowych

Ulepszenia UX:

- Filtrowanie według wielu kryteriów jednocześnie
- Brak przeładowania strony po wyborze filtra – użytkownik pozostaje w aktualnym widoku
- Aktywne filtry przeniesione do bardziej intuicyjnego obszaru

DSpace - formularz publikacji

Zmiany funkcjonalne w procesie deponowania:

- Dynamiczna lista licencji pobierana przez API Creative Commons - zawsze aktualne dane, możliwość edycji po zapisaniu
- Możliwość zmiany kolekcji z poziomu formularza publikacji, bez konieczności ponownego wprowadzania danych

Efekty:

- Mniej błędów wprowadzania danych
- Ułatwienie pracy deponujących i redaktorów repozytorium
- Zgodność z aktualnymi standardami otwartego licencjonowania

DSpace - wydajność i bezpieczeństwo

Optymalizacje techniczne:

- Usprawnienie działania przez optymalizację zapytań do REST API
- Przekierowanie starych adresów URL - ochrona przed niechcianym ruchem botów
- Rozwiązanie problemu z tokenami CSRF - zabezpieczenie przed atakami fałszowania żądań (Cross-Site Request Forgery)

Efekty:

- Szybsze ładowanie strony
- Większa odporność systemu na przeciążenia
- Stabilna obsługa formularza kontaktowego

DSpace - widoczność i statystyki

Zwiększenie widoczności zasobów:

- Dodanie brakującego tagu citation_journal_title - poprawna indeksacja w Google Scholar, kompletne cytowania dla autorów

Nowy moduł statystyk (Matomo) - informacje i narzędzie analityczne dla autorów, instytucji i administratorów:

- Wizualizacja danych o wykorzystaniu publikacji
- Filtrowanie wg przedziałów czasowych i aktywności instytucji

DSpace - dostosowanie wizualne i UX

Poprawki zgodne z projektem graficznym:

- Nowe style dla komunikatów systemowych
- Dynamiczne style komponentów w zależności od interakcji użytkownika
- Wyraźne oznaczenie rozwiniętych/złożonych filtrów fasetowych

Efekty:

- Spójność wizualna z identyfikacją OPEN
- Lepsza orientacja w interfejsie
- Pozytywny odbiór estetyczny wśród użytkowników

Dziękuję za uwagę!

jszprot@icm.edu.pl